

Strijkviertel 30
3454 PM De Meern
030 - 666 1746
info@vandijktech.nl

GEOTECHNIEK EN MILIEU

IBAN: NL26 RABO 0156884186
BIC: RABO NL 2U
KvK Utrecht: 30128364
BTW nr: NL 803.844.451.B01

Datum: 17-03-2023; versie 1 (definitief)

Opdrachtnummer: 153459

**ACTIVITEITENPLAN TEN BEHOEVE
VAN AANVRAAG ONTHEFFING WNB**

Project: herontwikkeling,
Vlietweg 3 te Leidschendam

Opdrachtgever: 1828-VIII B.V.
Overschiestraat 63
1062 XD Amsterdam

Ecologisch adviseur: dhr. F. Dalm BSc en mevr. N.J. van Pelt
Projectleider: dhr. drs. M.R. Hanraads

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
2.	PROJECTBESCHRIJVING	3
2.1	Plangebied	3
2.2	Omschrijving activiteiten en werkzaamheden.....	3
2.3	Kader en doel	3
2.4	Planning werkzaamheden.....	4
3.	ECOLOGISCHE ONDERZOEKEN	4
3.1	Quickscan Wet natuurbescherming	4
3.2	Nader ecologisch onderzoek	4
3.3	Effectenanalyse	5
4.	VOORWAARDEN VOOR EEN ONTHEFFING	5
4.1	Relevante wetgeving	5
4.2	Toetsing voorwaarden ontheffing.....	6
5.	MAATREGELEN.....	8
5.1	Algemeen	9
5.2	Mitigerende maatregelen.....	9
5.3	Ongeschikt maken bestaande verblijfplaatsen.....	9
5.4	Compenserende maatregelen.....	9
5.5	Zorgvuldig handelen	9
6.	SLOTOPMERKINGEN.....	10

BIJLAGEN

- 1 Regionale situatie (niet op schaal)
- 2 Rapportage quickscan Wet natuurbescherming
- 3 Rapportage nader onderzoek vleermuizen
- 4 Memo tijdelijke vleermuiskasten
- 5 Locaties tijdelijke vleermuiskasten
- 6 Machtigingsformulier en uittreksel

1. INLEIDING

In opdracht van 1828-VIII B.V. (d.d. 08-02-2022) is door van Dijk geo- en milieutechniek b.v. een activiteitenplan opgesteld als onderdeel van de benodigde ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming.

Naar aanleiding van de resultaten van de op onderhavige locatie uitgevoerde quickscan Wet natuurbescherming gevolgd door een nader ecologisch onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw is de aanwezigheid van streng beschermde vaste verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis) vastgesteld. Derhalve vinden bij de voorziene werkzaamheden negatieve effecten op vleermuizen plaats. Aangezien vleermuizen binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming genieten, is voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist.

Onderhavige rapportage betreft een activiteitenplan dat is opgesteld als onderdeel van de benodigde ontheffingsaanvraag.

2. PROJECTBESCHRIJVING

2.1 Plangebied

Het plangebied bestaat uit twee geschakelde loodsen (A en B), een vrijstaande loods (C) en een houten schuur. Rondom de bebouwing is een grasveld gelegen met enkele bomen. De twee geschakelde loodsen en de vrijstaande loods zijn opgetrokken uit baksteen en hebben een zadeldak afgewerkt met dakleer. De schuur is opgetrokken uit hout en staat ten zuiden van de geschakelde loodsen. Onder de betimmering aan de noordelijke gevel van de geschakelde loodsen is ruimte aanwezig; voorts bevinden zich diverse openingen en kieren in de overige bebouwing. Het grasveld met de bomen ligt ten noorden van de geschakelde loodsen. De vrijstaande loods ligt ten oosten van de geschakelde loodsen en bestaat uit twee aparte ruimtes. Aan de zuidzijde van het plangebied is een ruigte aanwezig met relatief veel groen, aan de westzijde grenst het plangebied aan een bomenrij.

De planlocatie is weergegeven op de situatietekening die is opgenomen als Bijlage 1.2. Een foto-overzicht is opgenomen als bijlage 1.3.

2.2 Omschrijving activiteiten en werkzaamheden

De momenteel binnen het plangebied aanwezige loodsen en schuur zullen worden gesloopt en het opgaand groen zal worden gerooid. Hierna zal een wooncomplex worden gerealiseerd met 138 appartementen. Het pand zal bestaan uit vier bouwlagen met een vijfde terugliggende laag waarbij de begane grond deels dienst zal doen als parkeergelegenheid. Tevens zal er onder het pand een doorgang worden gemaakt waardoor het zuidwestelijk gelegen perceel bereikbaar blijft.

2.3 Kader en doel

De huidige loodsen en schuur dateren uit 1952 en werden gebruikt als timmerfabriek. De bebouwing is dermate in slechte staat dat het niet meer in gebruik is. Voorts bevinden zich op meerdere locaties asbesthoudende materialen, waaronder in het dak en in de bodem onder de loodsen.

Om langdurige leegstand te voorkomen en de gezondheid van omwonenden te waarborgen, dient de bebouwing te worden gesloopt waarna 138 nieuwe en duurzame woningen zijn voorzien.

2.4 Planning werkzaamheden

Het project zit momenteel in de voorbereidende fase, waardoor een exacte planning op dit moment nog niet bekend is. Vooralsnog staan de werkzaamheden gepland vanaf medio 2024. De werktijden zullen overdag plaatsvinden en waar mogelijk zal rekening worden gehouden met de broedperiode van vogels en de actieve periode van vleermuizen.

3. ECOLOGISCHE ONDERZOEKEN

3.1 Quickscan Wet natuurbescherming

Op onderhavig perceel is in 2021 een quickscan Wet natuurbescherming (Econsultancy, ref.:16161.001, d.d. 06-07-2021) uitgevoerd. Uit deze quickscan blijkt dat het voorkomen van streng beschermde vaste verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis in de ruimte onder betimmering en dakbekleding en diverse openingen in de loodsen en de schuur niet kan worden uitgesloten. Bij de toekomstige sloop en nieuwbouw is derhalve mogelijk sprake van vernietiging/verstoring van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Dit betekent een overtreding van de verbodsbepalingen zoals deze zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming. Derhalve dient voorafgaand aan de werkzaamheden een nader ecologisch onderzoek naar vleermuizen conform vigerend protocol te worden uitgevoerd.

In de quickscan Wet natuurbescherming wordt verder opgemerkt dat, behoudens het uitvoeren van soortspecifiek nader onderzoek, - vanuit het oogpunt van zorgplicht -, voorafgaand en tijdens de geplande werkzaamheden tevens (middels enkele maatregelen) rekening dient te worden gehouden met foeragerende vleermuizen, vleermuizen in vlucht en met broedvogels in het algemeen.

3.2 Nader ecologisch onderzoek

In navolging op de hierboven beschreven quickscan Wet natuurbescherming is in 2022 een nader ecologisch onderzoek (van Dijk geotechniek- en milieu b.v., kenmerk 153459, d.d. 03-11-2022) uitgevoerd naar het voorkomen van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen.

Onderzoeksmethode vleermuizen

Het onderzoek naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen is conform het Vleermuisprotocol (2021) van het Netwerk Groene Bureaus uitgevoerd. Er zijn in totaal vijf inventarisatierondes verricht, waarvan drie tijdens het voorjaar (respectievelijk 18 juni, 19 juni en 13 juli) en twee gedurende het najaar (17 augustus en 7 september). De voorjaarsronde van 12 juli is vroegtijdig afgebroken i.v.m. slechte weersomstandigheden. Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te kunnen waarborgen is betreffende ronde opnieuw (d.d. 13-07-2022) uitgevoerd. De inventarisatierondes zijn uitgevoerd met de volgens het protocol minimale tussenperiode van twintig dagen. Gezien de grootte van het plangebied zijn de inventarisatierondes door drie personen verricht tijdens de avondrondes en door twee personen tijdens de ochtendrondes.

Resultaten

Gedurende de eerste onderzoeksrunde van het voorjaaronderzoek is een kraamverblijfplaats vastgesteld op circa 35 m afstand ten noorden van het plangebied. Tijdens de telling zijn tientallen gewone dwergvleermuizen uitvliegend vanuit het gebouw aan de Nieuwstraat waargenomen. Deze vleermuizen gebruikten de loodsen binnen het plangebied als vliegroute naar de ruigte achter het plangebied en de bomenrij aan de westzijde van het plangebied.

Gedurende de tweede en derde ronde van het voorjaaronderzoek is de aanwezigheid van twee zomerverblijfplaatsen in de vrijstaande loods geconstateerd. Het betreft in beide gevallen een verblijfplaats van gewone dwergvleermuis. De invliegopeningen bevinden zich onder de daklijst aan de kopse kant van het gebouw en ter hoogte van de schuifdeur aan de zuidzijde van het pand. Daarnaast doen de loodsen dienst als vliegroute van en naar de waterloop en achterliggende ruigte aan de achterzijde van het plangebied. Er zijn in de omgeving echter voldoende alternatieve structuren aanwezig (in de vorm van gebouwen, bomenlanen en watergangen), waardoor de aangetroffen vliegroutes geen essentieel onderdeel uitmaken van het leefgebied van de aangetroffen vleermuizen. Rondom de waterloop en bomenrij achter geschakelde loodsen werd tijdens de onderzoeksrondes actief gefoerageerd. Daarnaast zijn overvliegende individuen van de rosse vleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen, deze vleermuizen hadden geen binding met het plangebied.

3.3 Effectenanalyse

Door de toekomstige werkzaamheden (sloop en nieuwbouw) zullen twee zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis worden vernietigd. Omdat zomerverblijfplaatsen doorgaans ook worden gebruikt als winterverblijfplaats, kan eveneens niet worden uitgesloten dat er tevens een tweetal tijdelijke winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zullen worden vernietigd.

Verzachting van de effecten

Door het aanbieden van tijdelijke voorzieningen (mitigerende maatregelen) in de directe omgeving en het realiseren van permanente voorzieningen (compenserende maatregelen) in de toekomstige nieuwbouw, blijven er zowel in de sloop-, nieuwbouw- en realisatiefase als in de gebruiksfase (toekomstige situatie) voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar voor gewone dwergvleermuis. Dergelijke maatregelen zijn noodzakelijk om een significant negatief effect op genoemde soort zoveel mogelijk te beperken.

4. VOORWAARDEN VOOR EEN ONTHEFFING

4.1 Relevante wetgeving

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime voor Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

- Art. 3.5: Verboden ten aanzien van soorten van de Habitatrictlijn en de verdragen van Bern en Bonn:
- lid 1. Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen,
 - lid 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren,
 - lid 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen,
 - lid 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen,
 - lid 5. Het is verboden planten van deze soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Een ontheffing of een vrijstelling van de Wet natuurbescherming voor soorten van artikel 3.5 (Bijlage IV van de Habitatrictlijn) wordt uitsluitend verleend als de volgende voorwaarden van toepassing zijn (lid 5 artikel 3.8):

- a. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing,
- b. Zij is nodig;
 - 1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4. voor onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten;
 - 5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of bij zich te hebben.
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.2 Toetsing voorwaarden ontheffing

Bij het realiseren van de herontwikkeling (sloop en nieuwbouw) worden twee vaste verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (twee zomerverblijfplaatsen welke mogelijk tevens gebruikt worden als tijdelijk winterverblijf) aangetast (vernietigd). Het uitvoeren van de werkzaamheden leidt daardoor tot een overtreding van de verbodsbepalingen (lid 2; opzettelijk verstoren en lid 4; beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren) uit de Wet natuurbescherming. Teneinde de geplande werkzaamheden uit te kunnen voeren dient derhalve een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd, waarbij de werkzaamheden worden getoetst aan de voorwaarden zoals gesteld in de onderdelen a t/m c van lid 5 behorende bij artikel 3.8.

Alternatievenafweging (lid 5a artikel 3.8)

Onderhavig plangebied is gelegen te midden van de bebouwde kom van Leidschendam. Binnen regio Haaglanden is voor Leidschendam een doel opgesteld waarbij 750 extra sociale huurwoningen dienen te worden gerealiseerd per 2025. De afgelopen jaren heeft de ontwikkeling van nieuwe sociale huurwoningen op een laag pitje gestaan. De toenemende druk op de sociale woningmarkt, als gevolg van de economische crisis enkele jaren geleden, heeft ertoe geleid dat dat wachttijden zijn opgelopen en de slagingskans voor woningzoekenden sterk is afgenomen. De gemeente Leidschendam zet zich in om de achterstand op de sociale woningmarkt te verminderen.

De geplande werkzaamheden worden gerealiseerd in een gebied waar de woningnood hoog is. Hierbij wordt tevens aangesloten op de reeds bebouwde delen van de gemeente. Derhalve is gekozen voor het inpassen van nieuwe sociale huurwoningen in al bebouwd gebied. Gezien de grootschaligheid van het project zijn er op dit moment geen andere geschikte locaties binnen Leidschendam aanwezig voor de voorgenomen plannen.

Onderhavig plangebied is momenteel bebouwd met een drietal loodsen en een schuur welke, door de slechte staat, niet meer in gebruik zijn. Renovatie van de loodsen en de schuur is mogelijk maar deze kunnen de functie als woonbestemming niet vervullen, terwijl daar juist grote vraag naar is. Door het slopen van de loodsen en de schuur wordt nieuwe ruimte gecreëerd welke optimaal benut wordt door het realiseren van sociale huurwoningen.

Op basis van bovenstaande kan worden geconcludeerd dat er geen andere reële oplossingen zijn voor de voorgenomen activiteit (locatie, inrichting en uitvoering) die geen of minder negatieve effecten hebben voor de betreffende soorten. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarde zoals gesteld in onderdeel a van lid 5 behorende bij artikel 3.8.

Belangen (lid 5b artikel 3.8)

Nederland kampt op dit moment met een schrijnend tekort van zo'n 300.000 woningen. Gemeenten, provincies, ngo's en het bedrijfsleven hebben middels de Actieagenda Wonen te kennen gegeven dit probleem aan te willen pakken door in de komende tien jaar in totaal 1 miljoen woningen te bouwen. Het plan voor de sloop en nieuwbouw op onderhavige locatie zorgt voor de realisatie van minimaal 138 nieuwe sociale huurwoningen, waardoor er een bijdrage wordt geleverd aan het inkrimpen van het nijpende woningtekort.

Samen met 1828 Groep B.V. wilt Leidschendam zich inzetten voor de hoge vraag naar sociale huurwoningen. 1828 Groep B.V. is een organisatie welke samen met gemeentes het tekort aan sociale huurwoningen actief wilt oplossen door het aanbieden van sociale huurwoningen specifiek voor de doelgroep jongvolwassenen tussen de 18 en 28 jaar. De organisatie wilt jongvolwassenen helpen bij de eerste stappen naar zelfstandig wonen in de gemeente waar hun sociale en economische kringen liggen. De gemeente Leidschendam spant zich hierbij in door het helpen met het vinden van beschikbare locaties om aan de vraag naar sociale huurwoningen te kunnen voldoen.

De toekomstige sociale huurwoningen voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG), waardoor de bebouwing toekomstbestendig zal worden gemaakt.

Het doel van het nationale klimaatbeleid is het tegengaan van klimaatverandering, onder andere door een reductie van broeikasgassen. Door de optimalisatie van woningen via isolatie kan de hoeveelheid aardgas die nodig is om woningen te verwarmen verminderd worden, waardoor er ook minder broeikasgassen in de atmosfeer vrijkomen. Het doel van de realisatie van de nieuwe woningen is het realiseren van extra woongelegenheden, welke duurzaam en klimaatbestendig zijn. Daarnaast wordt de buitenruimte zo groen mogelijk ingericht.

De ontheffing voor opzettelijke verstoring en vernietiging van twee zomerverblijfplaatsen (tevens mogelijk in gebruik als tijdelijke winterverblijfplaatsen) van gewone dwergvleermuis wordt derhalve geschaard onder lid 5b artikel 3.8; in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Gunstige staat van instandhouding (lid 5c artikel 3.8)

De gewone dwergvleermuis is de meest zichtbare en de meest algemeen en wijdverbreid voorkomende vleermuissoort van Nederland. De Nederlandse populatie wordt geschat op tussen de 300.000 of 600.000 dieren. Ondanks het algemene voorkomen is niet goed bekend hoe het met de soort gaat. Wel is uit monitoring vanaf 2015 gebleken dat de populatie een voorzichtige toename toont (CBS.nl). De soort staat niet op de Rode Lijst. Verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden met name aangetroffen in gebouwen, maar verblijfplaatsen van individuele dieren worden tevens in bomen aangetroffen. In de levenscyclus van de gewone dwergvleermuis kunnen verschillende periodes worden onderscheiden namelijk: de kraamtijd, paartijd, winterslaaperperiode en de zomerperiode. Voor iedere periode worden andere eisen aan een verblijfplaats gesteld, waarbij (in onderhavig geval) de periode direct voor of na de paarperiode (eind augustus tot half oktober) doch voor de winterperiode (november t/m maart) geldt als de minst kwetsbare periode. Dit omdat de dieren dan het meest mobiel en flexibel zijn (kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12, 2017). Daarnaast is uit de praktijk gebleken dat de gewone dwergvleermuis qua eisen aan een verblijfplaats de minst kritische vleermuissoort in Nederland is.

Op de onderhavige locatie zal sprake zijn van de aantasting (vernietiging) van twee zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, welke tevens mogelijk gebruikt worden als tijdelijk winterverblijf. De zomerverblijfplaatsen bevinden zich onder de daklijst aan de kopse kant van het gebouw en ter hoogte van de schuifdeur aan de zuidzijde van het pand. Het aantasten van deze verblijfplaatsen heeft zeer waarschijnlijk een marginale invloed op de vrij forse populatie gewone dwergvleermuizen in Nederland. Door het realiseren van permanente verblijfplaatsen (compenserende maatregelen) in de nieuwbouw kan de gewone dwergvleermuis aanwezig blijven op deze locatie en komt het duurzaam voortbestaan van de lokale en landelijke populatie niet in gevaar.

5. MAATREGELEN

In dit hoofdstuk worden de te nemen mitigerende en compenserende maatregelen uitgewerkt. Er worden maatregelen voorgeschreven om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis te minimaliseren.

5.1 Algemeen

Voor het uitvoeren van de activiteit gelden een aantal algemene voorwaarden, te weten:

- alle genoemde maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog,
- de voorwaarden worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol; alle betrokken partijen, waaronder de uitvoerenden aanwezig op de bouw- of projectlocatie worden van de voorwaarden op de hoogte gesteld.

5.2 Mitigerende maatregelen

Ten einde te garanderen dat er voldoende alternatieve zomer- en paar(winter)verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis aanwezig zijn gedurende de sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden, dient conform het Kennisdocument van BIJ12 minimaal drie maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een achttal (tijdelijke) vleermuiskasten in de directe nabijheid van de bestaande verblijfplaatsen (maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden) te worden aangebracht.

Naar aanleiding van de uitgevoerde quickscan op onderhavig plangebied zijn uit voorzorg op d.d. 11-02-2022, onder begeleiding van Econsultancy, twaalf kasten in de omgeving van het plangebied opgehangen; waarvan acht tijdelijke paar- en/of zomerkasten en vier tijdelijke kraamkasten. De locaties van deze kasten zijn opgenomen als Bijlage 5.

5.3 Ongeschikt maken bestaande verblijfplaatsen

Het daadwerkelijke ongeschikt maken van de bebouwing hangt af van het moment waarop een eventuele ontheffing wordt verkregen. Het ongeschikt maken van de bebouwing zal plaatsvinden buiten de paarperiode (van 15 augustus t/m 15 oktober) en de winterrust (van 15 oktober t/m 15 april), zodat gewerkt wordt buiten de minst kwetsbare periode voor deze soort. Op deze manier worden negatieve effecten op gewone dwergvleermuizen zoveel mogelijk voorkomen.

Het ongeschikt maken van de bebouwing zal bestaan uit het aanbrengen van enkele exclusionflaps over de geschikte openingen. De delen tussen de exclusion flaps worden met rondschuim gedicht (e.e.a. zal nader worden toegelicht in een nog op te stellen ecologisch werkprotocol). Wanneer individuen na controle niet (meer) aanwezig zijn, zullen de openingen ter plaatse van de exclusion flaps eveneens worden gedicht met rondschuim teneinde herbezetting te voorkomen.

5.4 Compenserende maatregelen

Teneinde de aanwezigheid en het voortbestaan van de gewone dwergvleermuis te waarborgen zullen in het nieuw te bouwen complex minimaal acht geschikte verblijfsruimten worden aangebracht. Permanente verblijfsruimten kunnen bestaan uit vleermuis-inbouwstenen of geschikte openingen in het metselwerk, waardoor voor vleermuizen toegang bestaat tot een (gedeeltelijke) luchtspouw (e.e.a. zal nader worden uitgewerkt en toegelicht in een nog op te stellen ecologisch werkprotocol).

5.5 Zorgvuldig handelen

Werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen (van april/mei tot oktober/november) dienen, i.v.m. verstoring door kunstlicht, bij daglicht uitgevoerd te worden. Eventueel kunnen werkzaamheden ook bij schemer en in het donker worden uitgevoerd mits de bouwlampen op aangegeven van een ecooloog goed worden gericht zodat geen verlichting van de omliggende structuren optreedt. Benadrukt wordt dat te allen tijde rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht.

Dit houdt in dat voldoende zorg in acht moet worden genomen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. Bij de werkzaamheden moet derhalve ook worden gelet op de aanwezigheid van algemeen voorkomende soorten. Bij het aantreffen van algemene soorten, wordt deze de gelegenheid geboden om aan de werkzaamheden te kunnen ontsnappen. Bij eventueel aantreffen van beschermde soorten uit een zwaarder beschermingsregime zal in samenspraak met een ter zake deskundige worden gekeken naar een passende oplossing.

6. SLOTOPMERKINGEN

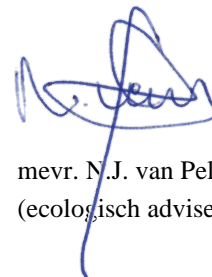
Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat onderhavig activiteitenplan is opgesteld op basis van door de opdrachtgever beschreven activiteiten en werkzaamheden. Wanneer hiervan wordt afgeweken, dient dit te worden besproken met een deskundig ecooloog en/of bevoegde instantie teneinde te voorkomen dat wordt afgeweken van datgene waarvoor een ontheffing is verleend.

In vertrouwen u hiermede van dienst te zijn geweest, verblijven wij,

hoogachtend,
van Dijk geo- en milieutechniek b.v.

dhr. drs. M.R. Hanraads
(algemeen directeur)

mevr. N.J. van Pelt
(ecologisch adviseur)

Bijlage 1

Regionale situatie

REGIONALE SITUATIE

Deze kaart is noordelijk georiënteerd

Legenda

onderzoekslocatie

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Adviesbureau voor geotechniek en milieu Tel. : 030 - 666 1746
Strijkviertel 30 E-mail : teken@vandijktech.nl
3454 PM De Meern

Project: herontwikkeling,
vlietweg 3 te Leidschendam

Plaats: Leidschendam
Opdrachtnr.: 153459
Schaal: niet op schaal
Datum: maart '23

Bijlage 2

Rapportage quickscan
Wet natuurbescherming

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

VLIETWEG 3

TE LEIDSCHENDAM

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Vlietweg 3 te Leidschendam

Opdrachtgever	Wibaut Projectontwikkeling Muiderstraat 5E 1011PZ Amsterdam
Rapportnummer	16161.001
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	6 juli 2021
Vestiging	Zuid-Holland Max Euwelaan 21-29 3062 MA Rotterdam 088 - 5001600 rotterdam@econsultancy.nl
Opsteller	De heer N. Zwartjes, BSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer J. Bakker, BSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbers een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	5
	4.1 Zorgplicht	5
	4.2 Soortenbescherming	5
	4.3 Gebiedenbescherming	6
	4.4 Houtopstanden	7
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	8
	5.1 Vogels	8
	5.2 Vleermuizen	10
	5.3 Overige zoogdieren	11
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	12
	5.5 Ongewervelden	12
	5.6 Vaatplanten	13
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	14
	6.1 Broedvogels	14
	6.2 Vleermuizen	14
	6.3 Amfibieën	15
	6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	15
	6.5 Overige soort(groep)en	15
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	17
	7.1 Natura 2000	17
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	18
8	HOUTOPSTANDEN	19
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	20

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Wibaut Projectontwikkeling opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Vlietweg 3 te Leidschendam.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de sloop van diverse gebouwen, om vervolgens hier nieuwbouw te gaan realiseren. De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermd status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 3.000 \text{ m}^2$) ligt aan de Vlietweg 3, circa 1 kilometer ten zuidwesten van de kern van Leidschendam (zie figuur 1).

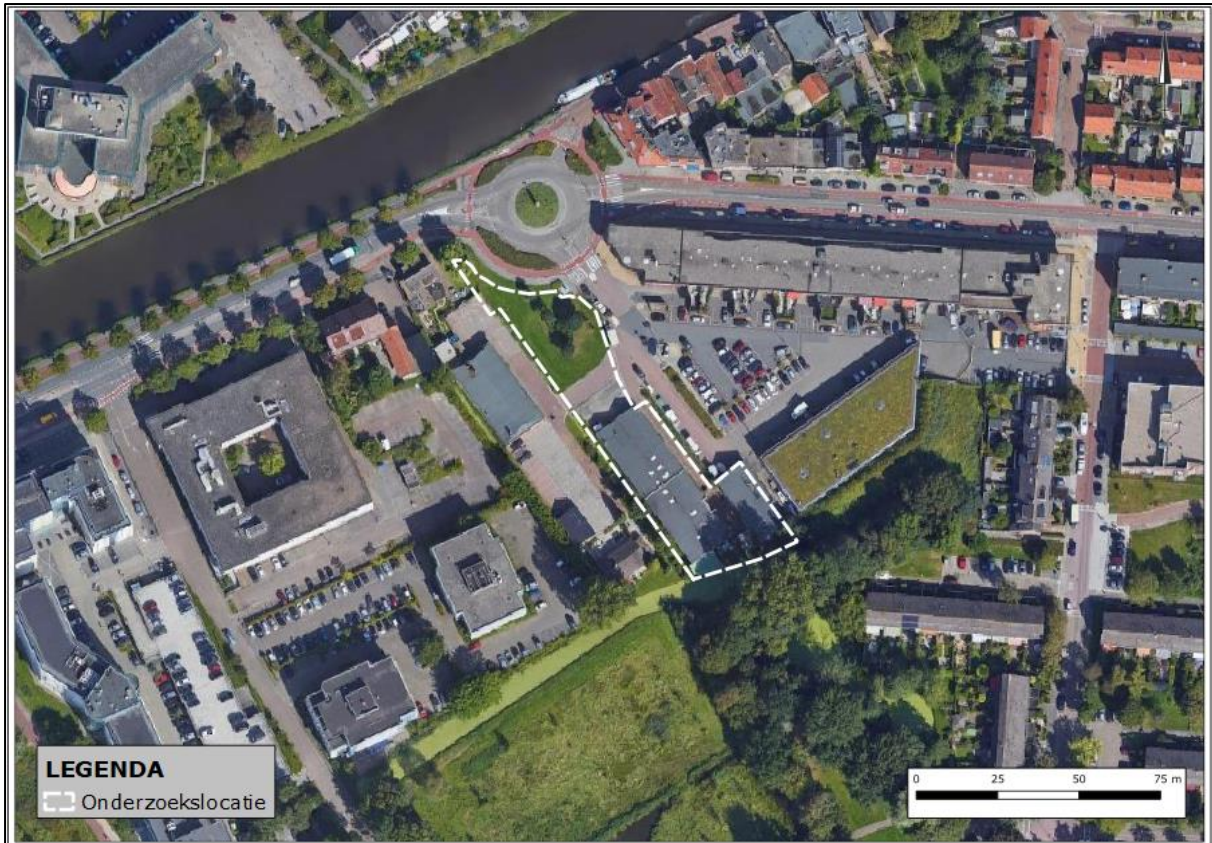

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft twee geschakelde loodsen, een losstaande loods, een houten schuur en een grasveld met vijf bomen erop. De twee geschakelde loodsen en de losstaande loods zijn opgetrokken uit baksteen en hebben een zadeldak, bestaande uit dakleer. De houten schuur is alleen opgetrokken uit hout en staat ten zuiden van de geschakelde loodsen. Het grasveld met de bomen ligt ten noorden van de geschakelde loodsen. De losstaande loods ligt ten oosten van de geschakelde loodsen. De losstaande loods bestaat uit twee diverse kamers.

In het westen wordt de onderzoekslocatie direct begrensd door een smalle sloot, in het zuiden wordt deze direct begrensd door een brede watergang. Ten noorden van de onderzoekslocatie loopt het Rijn-Schiekanaal. Ten oosten en westen wordt de onderzoekslocatie begrensd door woningen. Op circa 400 meter ten zuiden van de onderzoekslocatie is een snelweg gelegen. Binnen een radius van 4 km, vanaf de onderzoekslocatie, liggen de grote wateren: Vogelplas Starrevaart en de Nieuwe driemandpolder.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 11 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoeklocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Noordelijke gevel van de geschakelde loodsen.

Figuur 4. Oostelijke gevel van de geschakelde loodsen.

Figuur 5. Westelijke gevel van de geschakelde loodsen.

Figuur 6. Zuidelijke gevel van de geschakelde loodsen, maat daarop aansluitend de houten schuur.

Figuur 7. Noordelijke gevel van de losstaande loods.

Figuur 8. Westelijke gevel van de losstaande loods.

Figuur 9. Zuidelijke binnenkant van de losstaande loods.

Figuur 10. Noordelijke binnenkant van de losstaande loods.

Figuur 11. Houten schuur ten zuiden van de geschakelde loodsen.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de loodsen te slopen en nieuwbouw te realiseren, ook worden hierbij de bomen geveld. Het huidige plan bestaat uit het realiseren van 135 woningen.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 30 juni 2021. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Zuid-Holland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen 5 jaar binnen drie kilometers van de onderzoekslocatie vogelsoorten waargenomen waarvan de nestlocaties jaarrond beschermd zijn. Deze broedvogelsoorten zijn: huismus, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, kerkuil, steenuil, slechtvalk, ooievaar, roek, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer en wespendif.

De **gierzwaluw** en **huismus** zijn koloniebroeders die in Nederland gebonden zijn aan gebouwen als broedlocaties. De gierzwaluw maakt gebruik van kleine holtes in de bebouwing. Nestlocaties van gierzwaluwen bevinden zich minimaal op 3 meter hoogte en vereisen een vrije invliegroute. De huismus maakt gebruik van nissen in het dak, onder dakpannen of andere geschikte invliegopeningen, zoals gaten en kieren, om te broeden. Vanwege de afwezigheid van geschikte broedlocaties in de bebouwing op de onderzoekslocatie is het redelijkerwijs uit te sluiten dat deze soorten op de onderzoekslocatie broeden en dat deze soorten een negatief effect ondervinden van de voorgenomen ingreep. De dichtstbijzijnde gierzwaluw- en huismusgeschikte woningen bevinden zich op 400 meter afstand van de onderzoekslocatie. Gezien de afstand en de aard van de ingreep kan een negatief effect op mogelijke gierzwaluw- en huismusnestlocaties in deze woningen uitgesloten worden. Nader onderzoek ten aanzien van de gierzwaluw en huismus wordt niet nodig geacht.

De **grote gele kwikstaart** broedt het liefst bij stromend water in vegetatie of structuren die beschutting bieden. Dit is niet in geschikte vorm aanwezig op of nabij de onderzoekslocatie. De watergangen rondom de onderzoekslocatie zijn geen stromende watergangen. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen exemplaren waargenomen. Het is daarom redelijkerwijs uit te sluiten dat deze soort op of nabij de onderzoekslocatie broedt en een negatief effect ondervindt van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van de grote gele kwikstaart wordt niet nodig geacht.

De **kerkuil** en **steenuil** hebben de voorkeur voor kleinschalige cultuurlandschappen. De verspreidingsgegevens van steenuil en kerkuil van de NDFF hebben betrekking op incidentele waarnemingen. De onderzoekslocatie is door de stedelijke ligging, het ontbreken van geschikte boomholtes en nestkasten voor de steenuil, geschikte gebouwen en nestkasten voor de kerkuil ongeschikt als broedlocatie voor de steenuil en kerkuil. Ook zijn er geen sporen van aanwezigheid, zoals braakballen of kruitstrepen, aangetroffen op de onderzoekslocatie, waardoor het redelijkerwijs uit te sluiten is dat deze soorten broeden op de onderzoekslocatie en een negatief effect ondervindt van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van de kerkuil en steenuil wordt niet nodig geacht.

De **slechtvalk** broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals torens, kantoorgebouwen en fabrieksschoorstenen. Dit is niet aanwezig op of rondom de onderzoekslocatie, waardoor het redelijkerwijs uit te sluiten is dat deze soort broedt op de onderzoekslocatie en een negatief effect ondervindt van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van de slechtvalk wordt niet nodig geacht.

De **ooievaar** broedt op ooievaarspalen en andere menselijke bouwwerken, maar soms ook in zelfgemaakte nesten in bomen. De **roek** maakt gebruik van agrarische gebieden om te foerageren en broedt in koloniën in hoge bomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) exemplaren of grote nesten van deze soorten waargenomen op en nabij de onderzoekslocatie. Ook is de onderzoekslocatie niet geschikt als broedlocatie, gezien er geen hoge en grote bomen op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Het is daarom voor deze vogelsoorten redelijkerwijs uit te sluiten dat deze op of nabij de onderzoekslocatie broeden en een negatief effect ondervinden van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van deze soorten wordt niet nodig geacht.

De **boomvalk**, **buizerd**, **havik**, **ransuil**, **sperwer** en **wespendief** broeden in bossen of halfopen landschappen, vaak hoog in een boomkruin, waar ze grote nesten maken of hergebruiken. Tijdens het veldbezoek zijn alle aanwezige bomen en struiken geïnspecteerd en zijn geen grote nesten of andere sporen van de bovengenoemde soorten waargenomen. Het is daarom voor deze vogelsoorten redelijkerwijs uit te sluiten dat deze op en nabij de onderzoekslocatie broeden en een negatief effect ondervinden van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van deze soorten wordt niet nodig geacht.

5.1.2 Broedvogels (in sommige gevallen jaarrond beschermd)

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten zoals ekster en zwarte kraai. Voor de vogelsoorten in deze categorie geldt een jaarronde nestbescherming enkel bij ecologisch zwaarwegende redenen.

Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie oude boerenzwaluwnesten aangetroffen (figuur 12). Ook zijn er verschillende koolmezen, pimpelmezen en boomkruipers nabij de onderzoekslocatie gehoord. In de directe omgeving van de onderzoekslocatie is er voldoende broedgelegenheid voor deze soorten, indien zij in de omgeving zouden willen nestelen. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat eventueel aanwezige nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het kan voorkomen dat op een later moment nesten alsnog worden aangetroffen op onderzoekslocatie. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 12. Boerenzwaluwnest

5.1.3 Overige broedvogels

Van de algemene voorkomende broedvogels zijn de nesten alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. De struiken op en nabij de onderzoekslocatie en de schuur bieden ook geschikt broedhabitat voor verschillende soorten overige broedvogels, zoals houtduif en merel welke tijdens het veldbezoek ook zijn waargenomen. Tevens is een boerenwaluw nest in de oostelijke schuur waargenomen. Overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming is te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en de NDFF verspreidingsatlas is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis, meervleermuis en gewone grootvleermuis

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, vanwege de ruimte onder betimmering of dak bekleding (figuur 13 & 14), ook zijn diverse openingen in de geschakelde loodsen, houten schuur en de losstaande schuur waargenomen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken (figuur 15). De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor de **gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootvleermuis**. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf-, kraamverblijf-, baltsverblijf-, en individueel winterverblijfplaats. De aanwezigheid van een massawinterverblijfplaats kan op voorhand kan worden uitgesloten. Doordat de bebouwing circa 5 meter hoog is, is het te laag en te klein in omvang als massawinterverblijfplaats en tevens ongeschikt als zwermplaats voor de gewone dwergvleermuis. De bebouwing wordt derhalve als ongeschikt geacht als massawinterverblijfplaats. Bij de werkzaamheden aan de schuur kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van een vaste rust- of voortplantingsplaats van desbetreffende soorten in beide gebouwen (zie hoofdstuk 6).

De rosse vleermuis en watervleermuis gebruikt uitsluitend holtes in bomen als verblijfplaats. De aanwezige bomen zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen, deze zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uit te sluiten zijn.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Naast de onderzoekslocatie bevinden zich diverse bomen en gebouwen. Eventuele verblijfplaatsen hierin ondervinden door de afstand tot de bouwlocatie en de aard van de ingreep, geen hinder van de ingreep op de onderzoekslocatie. Door het treffen van maatregelen kan verstoring van eventueel aanwezige verblijfplaatsen in de nabije omgeving op voorhand voorkomen worden (hoofdstuk 6).

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft het openbaar groen en de watergangen die nabij de onderzoekslocatie lopen. Om de functionaliteit van het omliggende foerageerhabitat te behouden kunnen maatregelen getroffen worden en kan op voorhand verstoring voorkomen worden (hoofdstuk 6).

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

Figuur 13. Ruimte bij betimmering, aanwezig bij de noordelijke gevel van de geschakelde loodsen.

Figuur 14. Ruimte onder de dak bekleding, aanwezig bij de noordelijke gevel van het woonhuis.

Figuur 15. Ruimte tussen bakstenen en houten balk, aanwezig in de zuidelijke gevel van de geschakelde loodsen.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de streng beschermde hermelijn.

Bunzing, wezel en hermelijn

De hermelijn komt volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ondanks dat de bunzing en wezel niet in de omgeving is waargenomen, is het mogelijk dat ook deze soort voorkomt in de omgeving. Aangezien het op de onderzoekslocatie ontbreekt aan landschapselementen die met elkaar in verbinding staan, is het uit te sluiten dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van kleine marterachtigen. De kleine marterachtigen zijn namelijk sterk gebonden aan landschapselementen zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- of voortplantingsplaatsen en de foerageergebieden. Gezien het ontbreken van voldoende geschikte schuilmogelijkheid en geschikte voortplantingslocaties zijn negatieve effecten voor kleine marterachtigen uit te sluiten als gevolg van de voorgenomen ingreep.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, rosse woelmuis en huisspitsmuis die gebruik kunnen maken van de vegetatie ten zuiden van de loodsen. Voor deze algemeen voorkomende soorten geldt in de provincie Zuid-Holland een algehele vrijstelling, mits de zorgplicht in acht genomen wordt (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen streng beschermde reptielen waargenomen.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: rugstreeppad, kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker.

De **rugstreeppad** is vooral een soort van terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Braakliggende bouwterreinen, groeven en zand- en kleiafgravingen, (rivier)duinen en uiterwaarden vormen een ideaal leefgebied voor de rugstreeppad. Het voortplantingswater bestaat uit ondiepe wateren, het landhabitat uit vergraafbare bodems die boven de grondwaterstand gelegen zijn. Op de onderzoekslocatie bevindt zich momenteel geen geschikt habitat voor de rugstreeppad. waardoor het voor deze soort redelijkerwijs uit te sluiten is dat deze op de onderzoekslocatie voorkomt en een negatief effect ondervindt van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek naar rugstreeppad wordt niet noodzakelijk geacht. Echter dient er wel rekening te worden gehouden met de groeiende aantrekkelijkheid van de onderzoekslocatie op het moment dat er graafwerkzaamheden worden uitgevoerd (hoofdstuk 6).

De onderzoekslocatie vormt in zijn geheel weinig geschikt landhabitat voor amfibieën. Incidenteel kunnen algemene soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander beschutting vinden tussen de beplanting. Het waterlichaam die grenst aan de onderzoekslocatie kan voortplantingsmogelijkheden bieden aan bovengenoemde soorten. Voor de mogelijk incidenteel te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming (zie hoofdstuk 6).

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als sleedoornpage (sleedoorn), iepenpage (iep) en kleine ijsvogelvlinder (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing, verharding, tuin en erf is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Tijdens het veldbezoek zijn er op de onderzoekslocatie diverse algemene planten waargenomen, zoals perzikkruid en wilgenroosje. De beschermde planten; schubvaren en akkerboterbloem, die volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF, binnen een straal van drie kilometer zijn waargenomen, zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot september worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien het groen toch binnen het broedseizoen gekapt dient te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om het groen te kappen zonder daarbij broedvogels te verstoren.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

6.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De werkzaamheden aan de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor gebouwbewonende vleermuizen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn **gewone dwergvleermuis**, **ruige dwergvleermuis**, **laatvlieger**, **meervleermuis** en **gewone grootoorvleermuis**. De verblijfplaatsen die onderzocht dienen te worden bij alle gebouwen zijn kraam-, paar-, zomer- en individueel winterverblijf. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit houdt in

dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Wet natuurbescherming naar verwachting niet te vermijden en is daarom een ontheffingsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie Zuid-Holland, middels een ontheffingsaanvraag.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie en foerageergebied

Met betrekking tot mogelijke verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie en in de omgeving foeragerende vleermuizen wordt geadviseerd om vleermuisvriendelijk licht te gebruiken. Door de verlichting vleermuisvriendelijk in te richten zullen de mogelijke verblijfplaatsen en het foerageergebied niet in hun functie beperkt worden. Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig, de armaturen zijn niet hoger dan de open stootvoegen, kozijnen en dakrand, de armaturen zijn weggericht van de naastgelegen woningen en de verlichting is zo min mogelijk diffuus.

6.3 Amfibieën

Momenteel vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat voor rugstreeppad. Op het moment dat graafwerkzaamheden beginnen, groeit de aantrekkelijkheid van de onderzoekslocatie. Met name rugstreeppad wordt aangetrokken door makkelijk vergraafbaar zand, en vindt schuilplaatsen in o.a. zandhopen. Rugstreeppadden houden globaal een winterslaap van september tot april. De onderzoekslocatie biedt geen geschikt overwinteringshabitat, waardoor kan worden uitgesloten dat deze momenteel wordt gebruikt als overwinteringsgebied. Om deze reden wordt geen conflict verwacht als de graafwerkzaamheden in de winterrust plaatsvindt. Als de graafwerkzaamheden in de actieve periode (april t/m augustus) worden uitgevoerd, wordt aangeraden te werken met een amfibieënscherm, zodat het werkgebied niet voor rugstreeppad bereikbaar is.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.5 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis

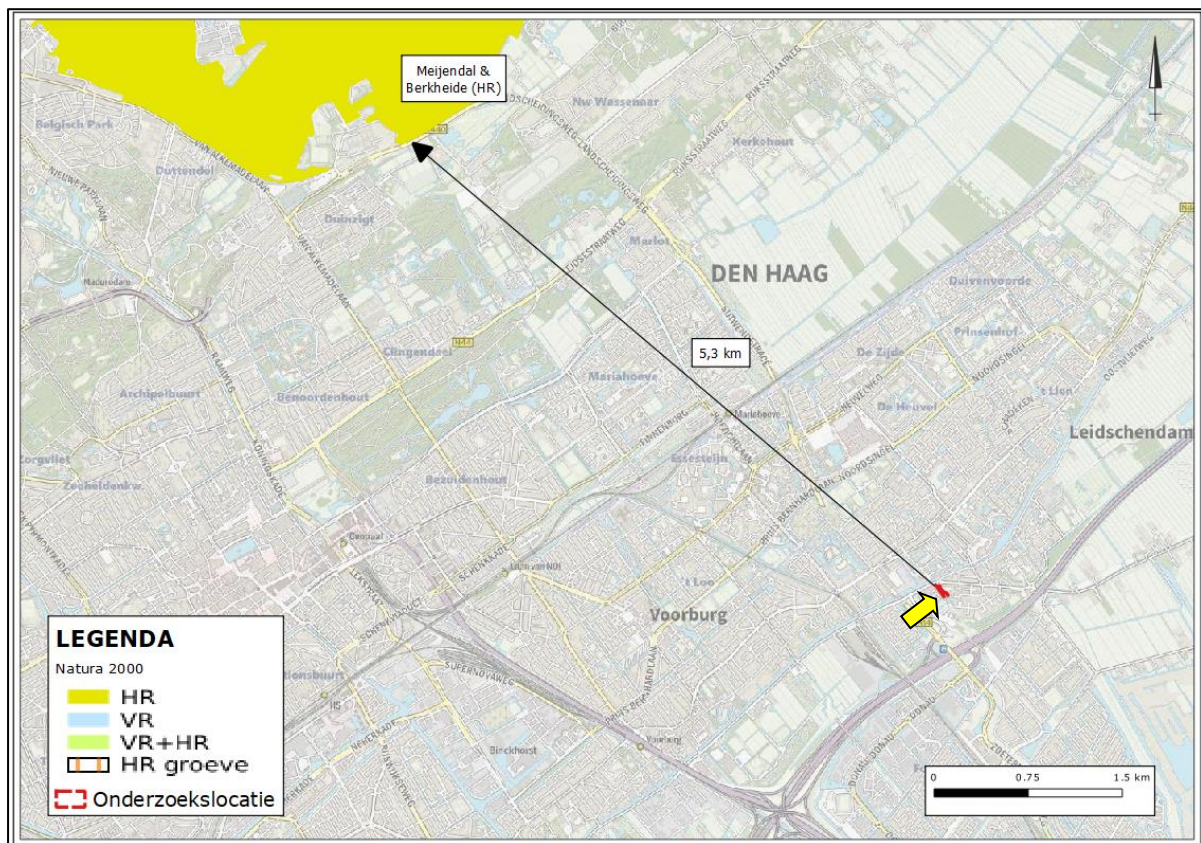
van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied, Meijendel & Berkheide, bevindt zich op 5,3 kilometer afstand ten noordwesten van de onderzoekslocatie (zie figuur 16).

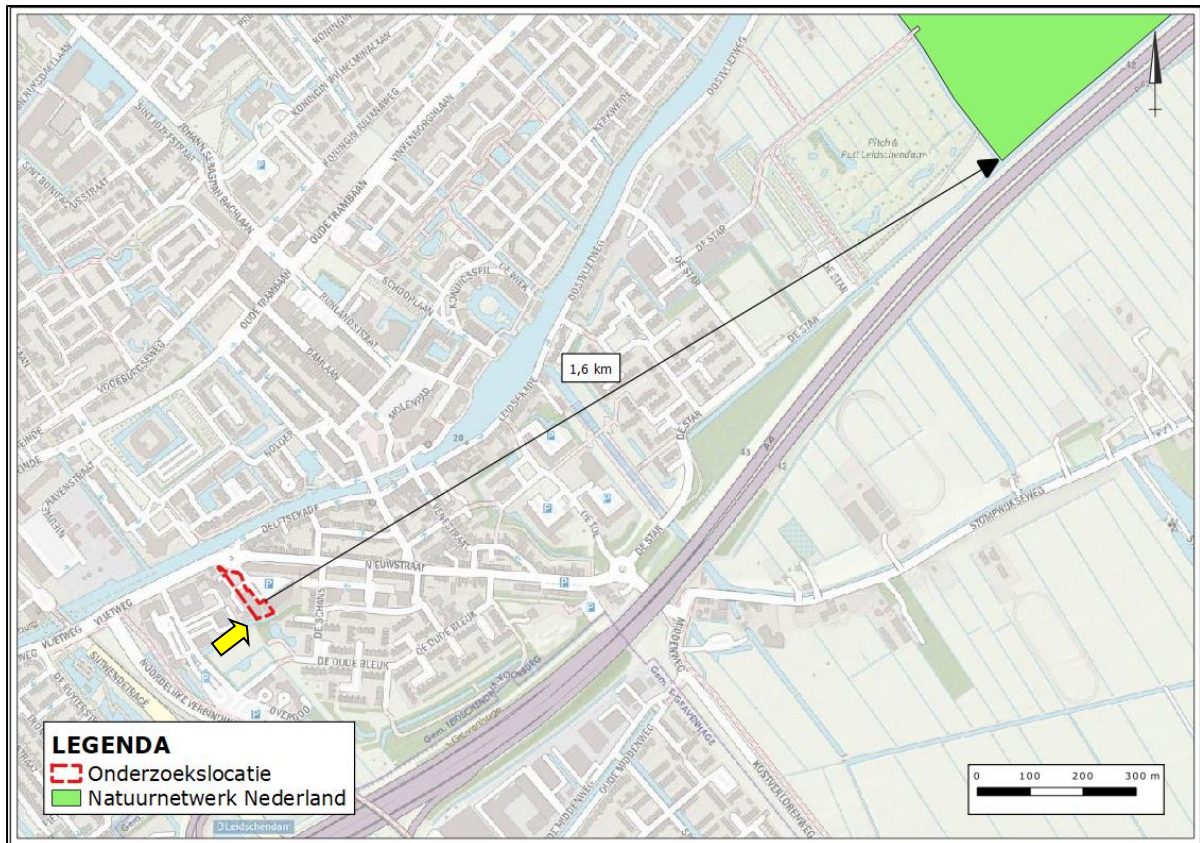

Figuur 16. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

Voor de aanlegfase (sloop en bouwwerkzaamheden) wordt aansluiting gezocht bij de in de Wet stikstofreductie en natuurbescherming (Wsn) opgenomen partiële vrijstelling. De vrijstelling geldt voor projecten waarbij slechts tijdelijke emissies vrijkomen, zoals bouwwerkzaamheden ten behoeve van de realisatie van woningen. Voor de bouw- en sloopwerkzaamheden is geen onderzoek stikstofdepositie (AERIUS berekening) benodigd en kunnen significant negatieve effecten uitgesloten worden op basis van de tijdelijkheid van de emissies en eventueel bijbehorende stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van stikstof voor het toekomstig gebruik van de 135 woningen wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt niet in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich 1,6 kilometer ten noordoosten van de onderzoekslocatie. In figuur 17 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 17. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Gelet op artikel 6.24 van de omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland uit 2019 worden beperkingen opgelegd vanuit het kader van het Natuurnetwerk Nederland wanneer deze gelegen zijn in het Natuurnetwerk Nederland, of deel uitmaken van de strategische reservering van natuur. Beide vereisten zijn niet van toepassing op de onderhavige onderzoekslocatie. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Nederland wordt niet noodzakelijk geacht.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De houtopstand op de onderzoekslocatie is gelegen binnen de bij besluit van gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor deze houtopstand geldt daarom geen meldingsplicht en herplantplicht. Wel wordt geadviseerd om bij de gemeente navraag te doen over de eventuele noodzaak voor een kap- of omgevingsvergunning.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Wibaut Projectontwikkeling een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Vlietweg 3 te Leidschendam. De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en de voorgenomen ingreep op de locatie. De initiatiefnemer is voornemens de loodsen te slopen en nieuwbouw te realiseren, ook worden hierbij de bomen geveld. Het huidige plan bestaat uit het realiseren van 135 woningen.

De quickscan Wet natuurbescherming heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermd status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar zomerverblijf-, kraamverblijf-, paar/baltsverblijfplaats en individueel winterverblijfplaats van gebouwbewonende vleermuizen in de bebouwing. Aandacht voor verlichting van bebouwing en bomen in de omgeving, werken met vleermuisvriendelijke verlichting.
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	aandacht voor verlichting van bebouwing en bomen in de omgeving, werken met vleermuisvriendelijke verlichting.
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van kleine algemene zoogdieren.
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene amfibieën en werken buiten actieve periode rugstreeppad of werken binnen amfibieënscherm.
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming						
		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		5,3 km	mogelijk	ja	mogelijk	modelberekening stikstofdepositie (Aerius-calculator) op het Natura-2000 gebied Meijndel & Berkheide , ten behoeve van het toekomstige gebruik van de 135 woningen.
Natuurnetwerk Nederland		1,2 km	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie en aanbevelingen

Voor de **algemene broedvogelsoorten** die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de nestgelegenheden buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind september worden aangehouden. Indien binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient vooraf aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd.

Voor **vleermuizen** geldt dat nader onderzoek omtrent de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen noodzakelijk wordt geacht voor alle gebouwen op de onderzoekslocatie. De gebouwen zijn geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. De werkzaamheden kunnen verstorend zijn voor aanwezige verblijfplaatsen. Geadviseerd wordt nader onderzoek uit te laten voeren naar de functie

van het plangebied voor de gebouwbewonende vleermuizen; **gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis** en **gewone grootoorvleermuis**. De verblijfplaatsen die onderzocht dienen te worden in het nader onderzoek aan de bebouwing zijn kraam-, zomer-, paar-/baltsverblijfplaatsen en individueel winterverblijfplaats van de bovengenoemde soorten. Tevens wordt er geadviseerd om vleermuisvriendelijk licht te gebruiken, zo worden foerageergebieden en verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie niet in hun functie beperkt. Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig, de armaturen zijn niet hoger dan de open stootvoegen, kozijnen en dakrand, de armaturen zijn weggericht van dezelfde openingen en de verlichting is zo min mogelijk diffuus.

Voor beschermde soorten behorend tot de **overige soortgroepen** zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen, vanwege een provinciale vrijstelling en/of de aard van de ingreep, niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht met betrekking tot **algemene grondgebonden zoogdieren** en **amfibieën**, waarbij al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aantoonbaar werken conform de zorgplicht kan gebeuren door te handelen middels een op maat gemaakt ecologisch werkprotocol dat bij de uitvoerende partij onder de aandacht dient te worden gebracht.

De onderzoekslocatie kan tijdens graafwerkzaamheden tijdelijk interessanter worden voor voornamelijk rugstreppad. Daarom wordt aangeraden de graafwerkzaamheden uit te voeren buiten de actieve periode van deze soorten (actieve periode loopt globaal van april tot september), of te werken met een amfibieënscherm.

Met betrekking tot **Natura-2000** gebieden zijn externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie ten behoeve van het toekomstige gebruik van de 135 woningen niet op voorhand uit te sluiten, daarom wordt geadviseerd AERIUS-berekening te laten uitvoeren. Nader onderzoek ten aanzien van het **Natuur Netwerk Nederland** wordt niet noodzakelijk geacht.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>, zoekgebied 3 km rondom onderzoekslocatie, periode 2016-2021.

Algemene websites

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)

www.verspreidingsatlas.nl (verspreidingsgegevens NDFF 2020)

www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)

www.mijn.rvo.nl (natuurwetgeving)

www.rvo.nl (nationale natuurwetgeving en soortenstandaarden)

www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

www.bij12.nl (Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming)

Provinciale websites

www.zuid-holland.nl (NNN en beschermde gebieden in Zuid-Holland)

www.decentrale.regelgeving.overheid.nl (Omgevingsverordening Zuid-Holland 2019)

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, ofvoor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, grijze grootvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollolvinder, boszandoog, donker pimperlblauwtje, grote vuurvinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimperlblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephoibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrondbout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklover, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiswaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekeltzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijftaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparemoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhoibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekliede ogentroost, berggamander, bergnachtsorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorischis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geploide vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszandje, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruip-tijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

Bijlage 3

Rapportage nader ecologisch
onderzoek (vleermuizen en gierzwaluw)

Strijkviertel 30
3454 PM De Meern
030 - 666 1746
info@vandijktech.nl

GEOTECHNIEK EN MILIEU

IBAN: NL26 RABO 0156884186
BIC: RABO NL 2U
KvK Utrecht: 30128364
BTW nr: NL 803.844.451.B01

Datum: 03-11-2022; versie 1 (definitief)

Opdrachtnummer: 153459

NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK

Project: herontwikkeling,
Vlietweg 3 te Leidschendam

Opdrachtgever: Wibaut
Buiksloterdijk 240
1025 WE Amsterdam

Uitgevoerd:
Onderzoekperiode: juni t/m september 2022

Ecologisch adviseur: mevr. N.J. van Pelt
Projectleider: dhr. drs. M.R. Hanraads

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	3
2.	ALGEMENE GEGEVENS	3
2.1	Omgeving	3
2.2	Planlocatie en onderzoekslocatie	3
2.3	Voorgaand onderzoek en te verwachten soorten	4
2.4	Voorgenomen herontwikkeling	4
3.	ONDERZOEKSOPZET	4
3.1	Vleermuizen.....	4
4.	UITVOERING ONDERZOEK	5
4.1	Algemeen.....	5
4.2	Veldwerk	6
5.	RESULTATEN	6
6.	CONCLUSIES	6
7.	SLOTOPMERKINGEN	7

BIJLAGEN

- 1.1 Regionale situatie (niet op schaal)
- 1.2 Situatietekening (1:500; A3)
- 1.3 Foto-overzicht
- 2 Wettelijk kader

1. INLEIDING

In opdracht van Wibaut (d.d. 14-02-2022) is door van Dijk geo- en milieutechniek b.v. een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van essentieel leefgebied van vleermuizen aangaande het perceel Vlietweg 3 te Leidschendam.

Aanleiding voor het uitvoeren van het nader ecologisch onderzoek betreft de voorziene sloop van de aanwezige loodsen waarna nieuwbouw is voorzien. Uit een eerder uitgevoerde quickscan Wet natuurbescherming is gebleken dat er bij de geplande herontwikkeling sprake kan zijn van vernietiging/verstoring van essentieel leefgebied van vleermuizen. Doel van dit nader ecologisch onderzoek is het in kaart brengen van eventueel aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen binnen en in de directe omgeving van de planlocatie.

Inzake de uitgevoerde quickscan Wet natuurbescherming is tussen van Dijk geo- en milieutechniek b.v. en de opdrachtgever op geen enkele juridische, financiële, personele of andere wijze een relatie die de onafhankelijkheid van het resultaat heeft kunnen beïnvloeden.

2. ALGEMENE GEGEVENS

2.1 Omgeving

Onderhavig perceel (gemeente Stompwijk, sectie H, nr. 2381) is gelegen in het zuidwestelijke deel van de bebouwde kom van Leidschendam. Ten noorden van het plangebied loopt het Rijn-Schiekanaal, ten zuiden is autosnelweg A4 gelegen. Het plangebied grenst ten oosten aan bewoning, ten westen aan een industrieterrein en ten zuiden aan een waterloop met daarachter een ruigte bestaande uit grasland en bomen. Binnen een radius van 5 km ligt “Vogelplas Starrevaart”, waterbergingsgebied “De nieuwe driemanspolder” en het “Westerpark”. De ligging van de onderzoekslocatie is globaal aangeduid op een topografische kaart, die is opgenomen als bijlage 1.1.

2.2 Planlocatie en onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie bestaat uit twee geschakelde loodsen (A en B), een vrijstaande loods (C) en een houten schuur. Rondom de bebouwing is een grasveld gelegen met enkele bomen. De twee geschakelde loodsen en de vrijstaande loods zijn opgetrokken uit baksteen en hebben een zadeldak afgewerkt met dakleer. De schuur is opgetrokken uit hout en staat ten zuiden van de geschakelde loodsen. Onder de betimmering aan de noordelijke gevel van de geschakelde loodsen is ruimte aanwezig; voorts bevinden zich diverse openingen en kieren in de overige bebouwing. Het grasveld met de bomen ligt ten noorden van de geschakelde loodsen. De vrijstaande loods ligt ten oosten van de geschakelde loodsen en bestaat uit twee aparte ruimtes.

Zowel de planlocatie als de onderzoekslocatie zijn weergegeven op de situatietekening die is opgenomen als Bijlage 1.2. Een foto-overzicht is opgenomen als bijlage 1.3.

2.3 Voorgaand onderzoek en te verwachten soorten

Op onderhavig perceel is afgelopen jaar een quickscan Wet natuurbescherming (Econsultancy, ref.:16161.001, d.d. 06-07-2021) uitgevoerd. Uit deze quickscan blijkt dat het voorkomen van streng beschermde vaste verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis in de ruimte onder betimmering en dakbekleding en diverse openingen in de loodsen en de schuur niet kan worden uitgesloten.

Bij de toekomstige sloop en nieuwbouw is derhalve mogelijk sprake van vernietiging/verstoring van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Dit betekent een overtreding van de verbodsbepalingen zoals deze zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming. Derhalve dient voorafgaand aan de werkzaamheden een nader ecologisch onderzoek naar vleermuizen conform vigerend protocol te worden uitgevoerd.

Daarnaast, dient middels enkele algemene maatregelen, rekening te worden gehouden met foeragerende vleermuizen, vleermuizen in vlucht en met broedvogels in het algemeen.

2.4 Voorgenomen herontwikkeling

De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van de loodsen waarna nieuwbouw wordt gerealiseerd. Hierbij zullen ook de aanwezige bomen binnen het plangebied worden gerooid. In de toekomstige situatie zijn 135 woningen voorzien.

3. ONDERZOEKSOPZET

3.1 Vleermuizen

Het onderzoek naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen wordt conform het vleermuisprotocol (2021) van het Netwerk Groene Bureaus uitgevoerd, waarbij de mogelijke aanwezigheid van zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen in de opstallen wordt onderzocht. Op basis van de quickscan kan het voorkomen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis niet worden uitgesloten. De onderzoeksopzet is derhalve gebaseerd op het mogelijk voorkomen van de hierboven genoemde soorten.

Het voorjaarsonderzoek zal plaatsvinden in de periode tussen 15 mei en 15 juli. Hierbij zullen drie onderzoeks rondes worden verricht, waarvan twee in de avond en één in de ochtend. De rondes worden met een tussenperiode van minimaal 20 dagen uitgevoerd waarbij de ochtendronde en de avondronde op elkaar mogen aansluiten. In verband met de grootte van de onderzoekslocatie (tenminste 75% van de locatie moet ten allen tijde te overzien zijn) zullen de avond rondes door drie personen worden uitgevoerd. Door zwermgedrag van vleermuizen is bij de ochtendronde sprake van een grotere trefkans vergeleken met de avond rondes, waardoor uitvoering van de ochtendronde met twee personen volstaat.

Het najaarsonderzoek zal plaatsvinden in de periode tussen 15 augustus en 1 oktober, waarbij twee avond rondes uitgevoerd zullen worden. Hierbij wordt de volgens het protocol optimale tussenperiode van minstens 20 dagen gehanteerd. Gezien het feit dat paarverblijfplaatsen door langdurig gebouwgebonden-gedrag van vleermuizen (paaractiviteit) worden vastgesteld is de trefkans groter en kunnen de najaars rondes door twee personen worden uitgevoerd.

In eerste instantie is de onderzoeksopzet gebaseerd op het voorkomen gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis. Indien tijdens de inventarisatierondes de meer zeldzame soorten (zoals baardvleermuis, franjestaart, tweekleurige vleermuis) worden aangetroffen, worden eventueel aanvullende onderzoeksrondes uitgevoerd.

De locatie van een verblijfplaats wordt vastgesteld middels visuele waarnemingen van in- en uitvliegende vleermuizen. Voor het vaststellen van paarverblijfplaatsen wordt gelet op vleermuizen die sociale geluiden (zoals paarroepjes) uitstoten en paargedrag vertonen.

Voor het registreren van de geluiden van vleermuizen wordt gebruik gemaakt van een batdetector (Pettersen type u384). Dit apparaat vertaalt de voor mensen onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen in hoorbare geluiden. Vleermuissoorten zijn op basis van ritme en klank van geluiden maar ook op basis van vliegstyl en grootte van elkaar te onderscheiden. Wanneer determinatie van de soort in het veld niet mogelijk is, zullen de geluiden in het veld worden opgenomen en later worden geanalyseerd in het programma Batsound. Tevens zal, indien noodzakelijk (bijv. bij slecht overzicht of hoge bebouwing), gebruik gemaakt worden van een warmtebeeldcamera.

4. UITVOERING ONDERZOEK

4.1 Algemeen

De veldwerkzaamheden zijn in de periode juni t/m september 2022 uitgevoerd door mevr. I. Vucetic, mevr. R. Langestraat, mevr. D. Kaaken, dhr. M. Beuriot, dhr. M. Grundeman, dhr. B. Mourits (allen inhuur Teia) en hebben bestaan uit in totaal zes inventarisatierondes. De data en tijdstippen van de inventarisatierondes in combinatie met aanvullende informatie over weersomstandigheden (windkracht, temperatuur, neerslag en bewolking) zijn weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1: Data, tijd en weersomstandigheden tijdens het onderzoek

Datum	Tijdsduur	Specificatie	Windkracht	Temperatuur	Weer
Vleermuizen					
18-06-2022	22:06h-00:36h	Ronde 1 (zomer)	4 Bft.	16 °C	Licht ewolkt
19-06-2022	02:21h-04:45h	Ronde 2 (zomer)	3 Bft.	14 °C	Licht bewolkt
12-07-2022	21:58h-00:43h	Ronde 3 (zomer)	2 Bft.	22 °C	Geheel bewolkt
13-07-2022	02:37h-05:37h	Ronde 2* (Zomer)	1 Bft.	16 °C	Bewolkt
17-08-2022	20:59h-00:07h	Ronde 4 (najaar)	1 Bft.	20 °C	Bewolkt
07-09-2022	20:15h-23:15h	Ronde 5 (najaar)	1 Bft.	22 °C	Licht bewolkt

*Extra voorjaarsronde

Tijdens de tweede onderzoeksrunde begon het ruim een half uur voor de eindtijd te onwrenen waardoor deze ronde vroegtijdig afgebroken is. Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te kunnen waarborgen is betreffende ronde opnieuw (d.d. 13-07-2022) uitgevoerd.

4.2 Veldwerk

De veldbezoeken zijn onder goede omstandigheden uitgevoerd. Tijdens de inventarisatierondes is het plangebied met behulp van een batdetector geobserveerd naar aanwezige vleermuizen vanaf strategisch gekozen posities waarbij potentiële verblijfplaatsen kunnen worden overzien.

5. RESULTATEN

Gedurende de eerste onderzoeksrunde van het voorjaaronderzoek is een kraamverblijfplaats vastgesteld op circa 35 m afstand ten noorden van het plangebied. Tijdens de telling zijn tientallen gewone dwergvleermuizen uitvliegend vanuit het gebouw aan de Nieuwstraat waargenomen. Deze vleermuizen gebruikten de loodsen binnen het plangebied als vliegroute naar de ruigte achter het plangebied en de bomerij aan de westzijde van het plangebied.

Gedurende de tweede en derde ronde van het voorjaaronderzoek is de aanwezigheid van twee zomerverblijfplaatsen in de vrijstaande loods geconstateerd. Het betrof in beide gevallen een verblijfplaats van gewone dwergvleermuis. De invliegopeningen bevinden zich onder de daklijst aan de kopse kant van het gebouw en ter hoogte van de schuifdeur aan de zuidzijde van het pand. Daarnaast doen de loodsen dienst als vliegroute van en naar de waterloop en achterliggende ruigte aan de achterzijde van het plangebied. Rondom de waterloop en bomerij achter geschakelde loodsen werd tijdens de onderzoeksrondes actief geoërageerd. Daarnaast zijn overvliegende individuen van de rosse vleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen, deze vleermuizen hadden geen binding met het plangebied.

Belangrijke waarnemingen (zoals verblijfplaatsen, vliegroutes of territoriumgedrag) zijn weergegeven in de situatietekening in Bijlage 1.2. Foto's van aangetroffen verblijfplaatsen worden weergegeven in het foto-overzicht in Bijlage 1.3.

6. CONCLUSIES

Binnen het plangebied zijn twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. De vaste verblijfplaatsen bevinden zich beiden in de vrijstaande loods, onder de daklijst en ter hoogte van de schuifdeur. Daarnaast worden de loodsen intensief gebruikt als vliegroute om bij de ruigte en groenstructuren rondom het plangebied te komen, welke dienst doen als foerageergebied. Echter zijn er in de nabije omgeving van het plangebied voldoende alternatieve lijnvormige structuren aanwezig in de vorm van opgaand groen en bebouwing zodat het foerageergebied bereikbaar blijft.

Buiten het plangebied (op 35 m afstand) is een kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De kraamverblijfplaats bevindt zich in de bebouwing tegenover het plangebied. Gezien de ruime afstand tot onderhavig plangebied valt deze verblijfplaats buiten de invloedssfeer van de voorziene herontwikkeling.

Bij de voorziene sloop van de op het perceel aanwezige loodsen zullen twee verblijfplaatsen ter plaatse van de vrijstaande loodsen, vernietigd worden. Tevens kan aantasting (doden) van individuen door de geplande sloop niet worden uitgesloten. Vleermuizen genieten een strikte bescherming onder de Wet natuurbescherming. Zowel vernietiging/verstoring van verblijfplaatsen, als het (opzettelijk) doden van een individu betekend een overtreding van de verbodsbepalingen zoals die zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming. Teneinde de werkzaamheden te kunnen realiseren dient een aanvraag tot ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden ingediend bij de provincie Zuid-Holland.

Algemeen

Pas ná het verkrijgen van een ontheffing Wet natuurbescherming kan (op basis van een ecologisch werkprotocol) met de sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden/herontwikkeling worden aangevangen. Voorts dienen de overige aanbevelingen in acht genomen te worden:

- vleermuizen (foerageren en vliegroutes); werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen (van april/mei tot oktober/november) dienen bij daglicht uitgevoerd te worden. Eventueel kunnen werkzaamheden ook bij schemer en in het donker worden uitgevoerd mits bouwlampen goed worden gericht zodat geen verlichting van de omliggende structuren optreedt,
- broedvogels in het algemeen; geadviseerd wordt met de start van de werkzaamheden buiten het reguliere broedseizoen (van circa 15 maart tot 15 juli) aan te vangen; bij voorkeur in de winter. Indien de start van de werkzaamheden toch is voorzien in het reguliere broedseizoen wordt geadviseerd om ruim voor de start van het broedseizoen de locatie onder begeleiding van een ecooloog ongeschikt te maken voor (algemene) broedvogels. Op deze manier wordt de kans op broedgevallen voor of tijdens de werkzaamheden vermindert. Indien er tijdens de werkzaamheden alsnog actieve nesten worden aangetroffen dienen hiervoor passende maatregelen te worden genomen.

Benadrukt wordt dat ten allen tijde rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving.

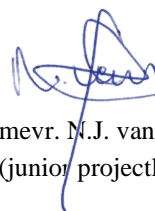
7. SLOTOPMERKINGEN

Wellicht ten overvloede wordt er op gewezen dat het uitgevoerde nader ecologisch onderzoek naar vleermuizen een momentopname is. Hierdoor zijn de waarnemingen tijdens het veldwerk beperkt houdbaar (circa 3 jaar).

hoogachtend,
van Dijk geo- en milieutechniek b.v.

dhr. drs. M.R. Hanraads
(algemeen directeur)

mevr. M.J. van Pelt
(junior projectleider Milieu/ecoloog)

Bijlage 1

1.1 Regionale situatie

1.2 Situatietekening

1.3 Fotoreportage

REGIONALE SITUATIE

Deze kaart is noordelijk georiënteerd

Legenda

onderzoekslocatie

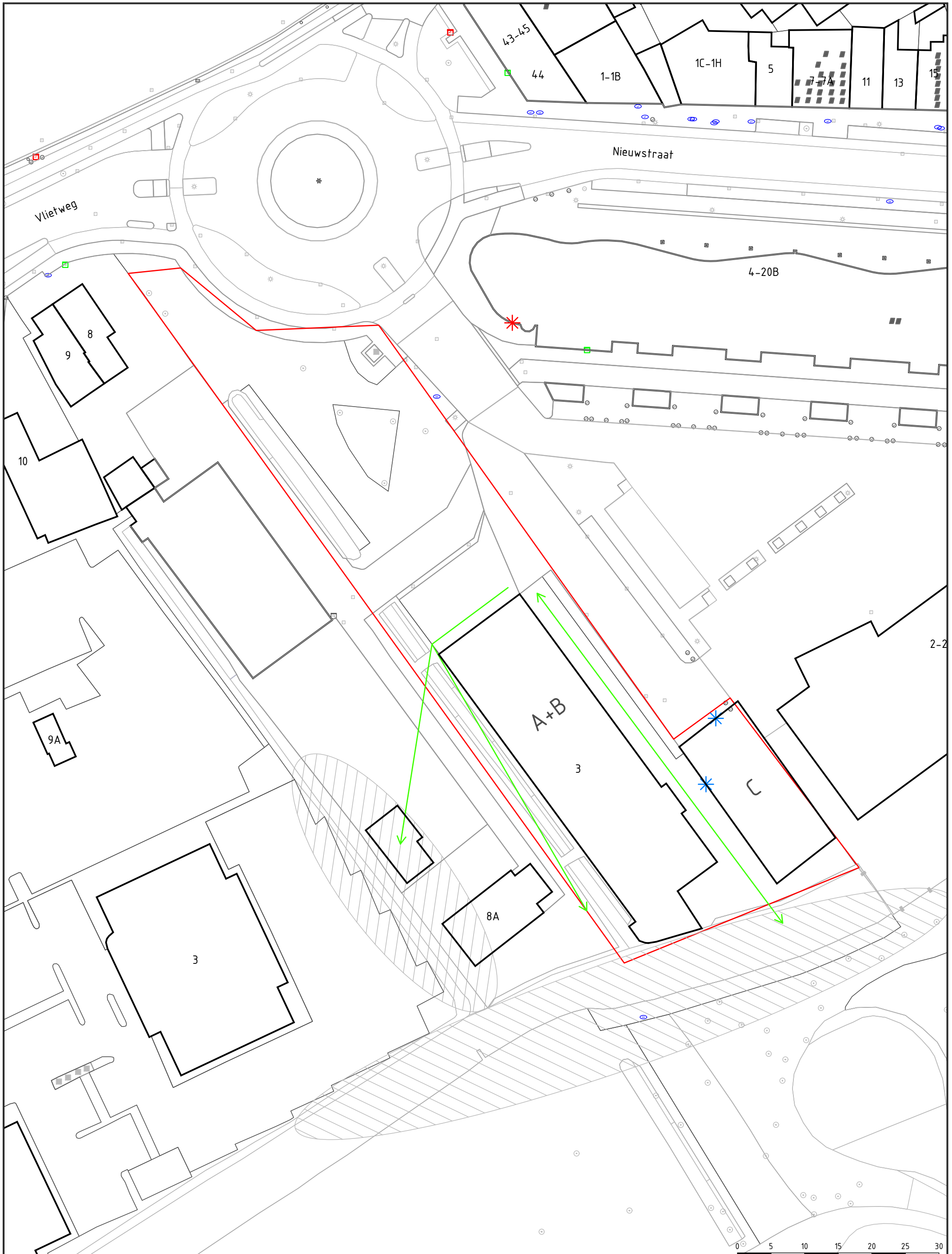

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

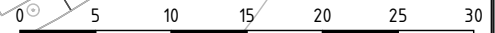
Adviesbureau voor geotechniek en milieu Tel. : 030 - 666 1746
Strijkviertel 30 E-mail : teken@vandijktech.nl
3454 PM De Meern

Project: herontwikkeling,
vlietweg 3 te Leidschendam

Plaats: Leidschendam
Opdrachtnr.: 153459
Schaal: niet op schaal
Datum: oktober '22

Legenda: onderzoekslocatie kraamkolonie gewone dwergvleermuis zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis foerageergebied gewone dwergvleermuis vliegroute			Adviesbureau voor geotechniek en milieu Tel. : 030 - 666 17 46 Strijkviertel 30, E-mail: info@vandijktech.nl 3454 PM DE MEERN	
			Project: herontwikkeling, Vlietweg 3 te Leidschendam	
			Opdrachtnr.: 153459	Gewijzigd: 03-11-2022 AD
			Schaal: 1:500 (A3)	Gewijzigd:
			Datum: 15-02-2022	Gewijzigd:
			Getek.: M.R	Controle:

FOTOREPORTAGE

Foto 1 Noordelijke gevel geschakelde loodsen (Econsultancy).

Foto 2 Noordelijke gevel losstaande loods (Econsultancy).

Foto 3 Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis onder daklijst van losstaande loods.

Foto 4 Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis achter schuifdeur losstaande loods.

Bijlage 2

Wettelijk kader

NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

Algemeen

De natuurwetgeving in Nederland bestaat uit drie onderdelen, te weten soortbescherming (voormalige Flora- en faunawet), gebiedsbescherming (voormalige Natuurbeschermingswet 1998) en bescherming van houtopstanden (de voormalige Boswet) die per 1 januari 2017 allen vallen onder de nieuwe Wet Natuurbescherming.

Soortbescherming

De Wet Natuurbescherming beschermt een groot aantal in Nederland voorkomende wilde dier- en plantensoorten. Het uitgangspunt van de soortenbescherming is 'Nee, tenzij'. Dit houdt in dat alles wat schadelijk is voor bedreigde soorten in beginsel verboden is. Met behulp van een ontheffing of vrijstelling kan van dit verbod worden afgeweken. Onderstaand zijn de verbodsbepalingen opgesomd.

De Wet Natuurbescherming verdeelt soorten over drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten (incl. Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn) en andere soorten.

Soorten Vogelrichtlijn

Hier onder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). Voor activiteiten zoals ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Art. 3.1: Verboden m.b.t. van nature in Nederland in het wild levende vogels

1. levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
2. nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen.
3. Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Vogels opzettelijk te verstoren.

Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Art. 3.5: Verboden ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen

5. Het is verboden planten van deze soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Naast de bescherming van vogels middels de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn is door de RVO een aanvullend beschermingsregime opgesteld. Binnen dit beschermingsregime geldt voor alle broedvogels een gelijke bescherming. Hierdoor is het vaak noodzakelijk dat werkzaamheden buiten het broedseizoen (over het algemeen van 15 maart tot 15 juli) worden uitgevoerd. Ook vogels die buiten het reguliere broedseizoen broeden zijn beschermd. Aanvullend zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn ingedeeld in de volgende vijf categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De nesten van vogelsoorten opgenomen in categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd; de nesten van vogelsoorten uit categorie 5 zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Om te bepalen of er voldoende alternatieven zijn kan een inventarisatie of omgevingscheck te worden uitgevoerd. Voor de aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten wordt verwezen naar de website van de RvO (www.rvo.nl).

Soorten van de lijst 'andere soorten'

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Elke provincie geeft middels een vrijstellingsverordening aan welke soorten uit artikel 3.10 binnen de betreffende gemeente een vrijstelling genieten voor het verrichten van handelingen in het kader van ruimtelijke ingrepen, bestendig beheer en bestendig gebruik. De lijst met beschermde soorten binnen dit beschermingsregime is dus per provincie verschillend.

Art 3.10: Verboden ten aanzien van de soorten van de lijst 'andere soorten'. Het wetsontwerp bestaat uit twee lijsten waarvan één met diersoorten (bijlage; onderdeel A) en één met plantensoorten (bijlage; onderdeel B).

1. Het is verboden om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te vernielen.
3. Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De beschermingsregimes met de daarin beschreven beschermde soorten van de Wet Natuurbescherming zijn te vinden op de website van de RvO (www.rvo.nl).

Daarnaast geldt de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving.

Voor nadere informatie met betrekking tot de Wet Natuurbescherming wordt verwezen naar de website van de RvO (www.rvo.nl).

Gebiedsbescherming

Met behulp van de Wet Natuurbescherming (de voormalige Natuurbeschermingswet 1998) worden Natura 2000-gebieden (habitat- en vogelrichtlijngebieden) beschermd. Voor Natura 2000-gebieden gelden algemene en gebiedsspecifieke doelstellingen.

Verder zijn gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuur Netwerk Nederland (NNN; voormalige EHS) planologisch beschermd. Deze wettelijke bescherming van het NNN verloopt niet via de natuurwetgeving maar via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

In of in de nabijheid van de beschermde gebieden zijn handelingen verboden die de waarden, kenmerken of functies van het gebied kunnen aantasten.

Voor nadere informatie met betrekking tot gebiedsbescherming wordt verwezen naar de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (www.rvo.nl).

Bescherming van houtopstanden

Vanuit de Wet Natuurbescherming (de voormalige Boswet) geldt dat het vellen van een (deel van een) houtopstand van te voren gemeld moet worden. Na het vellen geldt de plicht om hetzelfde areaal te herplanten. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. De herplantplicht vervalt voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Bijlage 4

Memo tijdelijke vleermuiskasten

Wibaut Projectontwikkeling
T.a.v. Dhr. M. Houbolt
Muiderstraat 5E
1011 PZ Amsterdam

Betreft: **Preventieve compensatie vleermuisverblijfplaatsen te Leidschendam**
Project: **16161.004**

Beste heer Houbolt,

Onderstaande memo is opgesteld naar aanleiding van de preventieve compensatie voor vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing van Vlietweg 3 te Leidschendam. In de quickscan Wet natuurbescherming (rapport 16161.001, versie D1, d.d. 6 juli 2021) is bevonden dat in potentie zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten, zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis, zich kunnen bevinden in de bebouwing van de Vlietweg 3.

Of beschermde functies aanwezig zijn in de bebouwing wordt onderzocht tijdens het onderzoeksseizoen van 2022. Vooruitlopend op de uitkomsten van het nader onderzoek worden reeds tijdelijke compenserende maatregelen aangebracht, om zo eventuele vertragingen verderop in het traject te voorkomen.

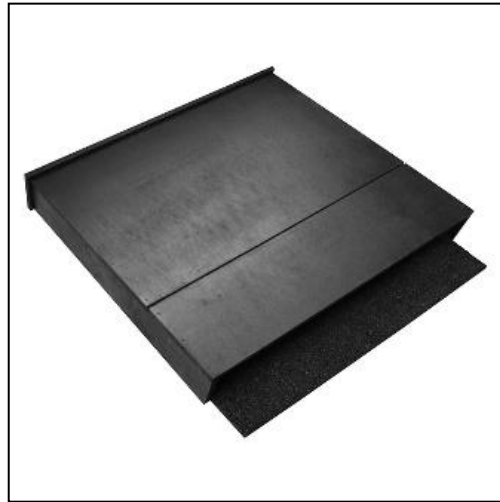
Werkwijze en resultaten

De werkzaamheden zijn uitgevoerd op **11 februari 2022**. De werkzaamheden bestonden uit het aanbrengen van vleermuiskasten ten behoeve van compensatie voor het vernietigen van zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis in de omgeving van Vlietweg 3. Naar aanleiding van de bouwstijl en staat van de bebouwing is geschat dat 2 zomer-/paarverblijfplaatsen en 1 kraamverblijfplaats van gebouwbewonende vleermuizen verwacht kunnen worden. De benodigde tijdelijke compensatie betreft:

- 8 vleermuiskasten (model VMT1, figuur 1) die functioneren als tijdelijke vervangende zomer-/paarverblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten;
- 4 vleermuiskasten (model VMT3, figuur 2) die functioneren als tijdelijke vervangende kraamverblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten.

Figuur 1. Vleermuiskast model VMT1, bron: Unitura.

Figuur 2. Vleermuiskast model VMT3, bron: Unitura.

De vleermuiskasten zijn aangebracht met behulp van een ladder of hoogwerker bij gevels die zo veel mogelijk richting het zuiden georiënteerd zijn. De vleermuiskasten zijn aangebracht op locaties zodat deze conform de eisen zoals gesteld in de leidende kennisdocumenten voor vleermuizen van BIJ12 zijn. De vleermuiskasten die dienstdoen als zomer-/paarverblijfplaats zijn binnen een straal van 200 meter van Vlietweg 3 aangebracht. De vleermuiskasten die dienstdoen als kraamverblijfplaats zijn binnen een straal van 100 meter van Vlietweg 3 aangebracht, omdat geschikte locaties binnen een straal van 50 meter niet aanwezig waren.

De vleermuiskasten zijn bij de gevels van de volgende adressen aangebracht:

- 1x VMT1 zomerkast aan Oude Raadhuisstraat 12 (figuur 3);
- 2x VMT1 zomerkast + 1x VMT3 kraamkast aan De Schans 15 t/m 51 (figuur 4);
- 1x VMT3 kraamkast aan Nieuwstraat 31 (figuur 5);
- 1x VMT3 kraamkast aan Dokter Huijserstraat 108-116 (figuur 6);
- 1x VMT1 zomerkast aan Dokter Huijserstraat 148-152 (figuur 7);
- 1x VMT3 kraamkast aan Nieuwstraat 37 (figuur 8);
- 2x VMT1 zomerkast aan Ambachtstraat 1 t/m 49 (figuur 9);
- 2x VMT1 zomerkast aan Ambachtstraat 51 t/m 99 (figuur 10).

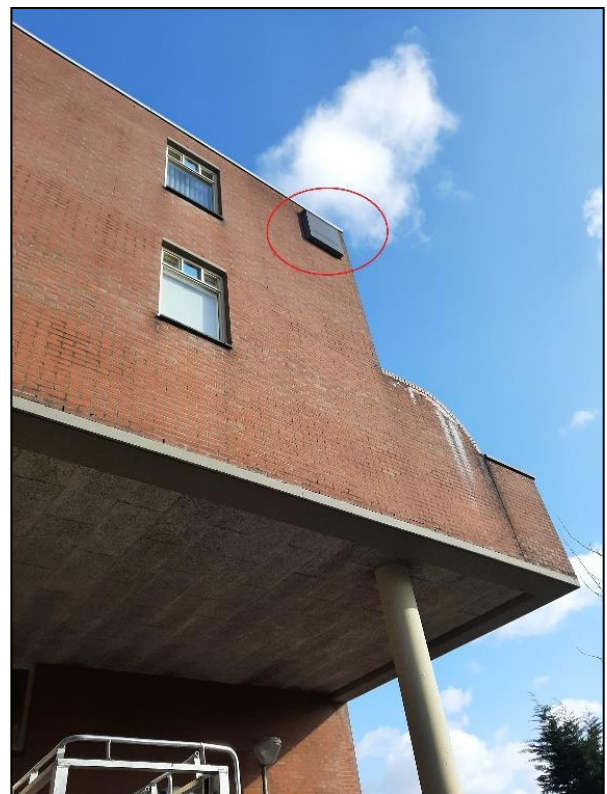
Figuur 3. 1x VMT1 zomerkast aan Oude Raadhuisstraat 12.

Figuur 4. 2x VMT1 zomerkast + 1x VMT3 kraamkast aan De Schans 15 t/m 51.

Figuur 5. 1x VMT3 kraamkast aan Nieuwstraat 31.

Figuur 6. 1x VMT3 kraamkast aan Dokter Huijserstraat 108-116.

Figuur 7. 1x VMT1 zomerkast aan Dokter Huijserstraat 148-152.

Figuur 8. 1x VMT3 kraamkast aan Nieuwstraat 37.

Figuur 9. 2x VMT1 zomerkast aan Ambachtstraat 1 t/m 49.

Figuur 10. 2x VMT1 zomerkast aan Ambachtstraat 51 t/m 99.

De compenserende verblijfplaatsen dienen te voldoen aan de gewenningsperioden die aangegeven zijn in de Kennisdocumenten van BIJ12. De VMT1 vleermuiskasten als vervanging voor zomer-/paarverblijfplaatsen dienen minimaal 6 maanden lang tot de start van het parseizoen (m.a.w. tot half augustus 2022) aanwezig te zijn. De VMT3 vleermuiskasten als vervanging voor kraamverblijfplaatsen dienen minimaal één volledig kraamseizoen (m.a.w. tot half mei 2023) aanwezig te zijn. Wanneer uit het nader onderzoek blijkt dat verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing van Vlietweg 3, dienen de kasten net zo lang aanwezig te blijven totdat duurzame compenserende verblijfplaatsen zijn aangeboden. De tijdelijke verblijfplaatsen mogen daarna verwijderd worden wanneer door een ecooloog is aangetoond dat deze niet in gebruik zijn. Wanneer uit het nader onderzoek blijkt dat verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet aanwezig zijn in de bebouwing van Vlietweg 3, mogen de kasten verwijderd worden als door een ecooloog is aangetoond dat de kasten niet in gebruik zijn. In dit laatste geval hoeven de gewenningsperiodes niet doorlopen te worden.

Met vriendelijke groeten,

De heer J. Lerou, MSc

Projectleider ecologie
Econsultancy Rotterdam

Mevrouw K.J. van der Hulst, MSc

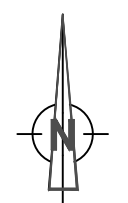
Kwaliteitscontroleur
Econsultancy Rotterdam

Bijlage 5

Locaties tijdelijke vleermuiskasten

- Legenda:**
- plangebied
 - ★ tijdelijke zomer/jaar vloermuiskasten
 - ★ tijdelijke kraam vloermuiskasten
 - ★ zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis

Adviesbureau voor geotechniek en milieu Tel.: 030 - 666 17 46
 Strijkviertel 30, E-mail: info@vandijktechni.nl
 3454 PM DE MEERN

Project: herontwikkeling, Vlietweg 3
 te Leidschendam

Opdrachtnr.: 153459	Gewijzigd:
Schaal: 1:1000 (A3)	Gewijzigd:
Datum: 07-03-2023	Gewijzigd:
Getek.: A.Demir	Controle: